39. Távhő Vándorgyűlés

2026. szeptember 15-16.

Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület *Hőszolgáltatási Szakosztálya* **Készen állni az újra!** mottóval**, A technológiafejlesztés irányai** címmel Hajdúszoboszlón rendezte meg soron következő két napos Vándorgyűlését.

A Vándorgyűlés megnyitó beszédében **Némethi Balázs** a *Szakosztály elnöke* a rendezvény résztvevőinek köszöntése mellett kiemelte, hogy a rendezvény programjának összeállításakor a szervezők abból indultak ki, hogy a távhőszektor előtt álló aktuális kihívásokra adandó válaszokat a technológiai és rendszerszintű fejlesztésekben és változtatásokban kell keresni. Az eddig megismert jó gyakorlatok mellett új megközelítéseket kell keresni, új ötletek, új eljárások vizsgálatával kell a távhő szakembereinek foglalkoznia az értéklánc minden elemében. Hozzátette, hogy a fejlődés nem csak a technológiai elemek esetében fontos, hanem a rendszerek mögötti szellemi háttér, a szakértelmi bázis esetében is. Ehhez kíván a Vándorgyűlés évről évre segítséget adni a legfelkészültebb előadók meghívásával.

A program **Zanatyné Uitz Zsuzsanna** *levezető elnökletével* kezdődött.

A *plenáris előadásokat* **Mészáros Mihály** a Gazdasági és Energetikai Minisztérium Energetikai Államtitkárság Távhőosztályának vezetője nyitotta meg.

„Az állami szerepvállalás csökkentésének műszaki lehetőségei a táhőszektor finanszírozásában” című előadásában a távhő költségeinek vizsgálatának szempontjairól, a távhőkassza finanszírozásáról, az állandó és változó költségekről, a beruházásokkal elérhető költség csökkentéséről és azok hatásairól, a támogatásokból megvalósuló fejlesztésekről tájékoztatta a jelenlévőket.

A nemzetközi kitekintést is nyújtó előadás bátran nyúlt a szektort legérzékenyebb kérdéseihez. A távhő jövőjét tekintve pozitív üzeneteket kapott a hallgatóság, többek között a beruházási támogatások területén. Elhangzott, hogy a szolgáltatóknál kidolgozás alatt álló fejlesztési tervek bázisán országos távhőfejlesztési terv összeállítását szeretné elérni a Minisztérium.

Az előadását követően válaszolt a témához kapcsolódó kérdésekre.

Pergerné Nagy Edit
főtitkárhelyettes, Magyar Távhőszolgáltatók Szakmai Szövetsége
„Úton hatékony távfűtés felé – Körkép a hazai távhőrendszerekről”

Az előadás a hatékony távfűtés szerepét emelte ki a hazai energiabiztonságban, szólt az energiabiztonság dimenziójáról, a távhőtermelésre használt energiahordozók összetételéről, az energiaárak alakulásáról, a távhősszolgáltatói támogatásigényről, a korábbi MATÁSZSZ vízióról és annak alakulásáról, valamint korrekció irányairól.
Áttekintette az uniós távhőstratégiai irányokat, kitért a kapcsolt energiatermelés szerepére és a jövőbeli hatékonysági kritériumokra. Az előadás felhívta a figyelmet arra, hogy a távhőrendszerek hőtermelésének diverzifikálása, a földgázalapú források mellé, illetve azok helyett a megújuló források növekvő mértékű bevonása nemcsak a klímavédelmi elvárások kielégítését szolgálja, hanem árstabilitást is nyújt a földgázpiac extrém ingadozásai esetére. A bemutatott gondolatmenet egyik következtetése az, hogy a korábbi években nagyobb részt elmaradt szerkezet átalakítást minél hamarabb meg kell kezdeni.

Deme Roland
Szakmai alelnök, Magyar Kapcsolt Energiatársaság
„A kapcsolt energiatermelés kihívásai – Lesz nagy hatásfokú kapcsolt hő?”

Bevezetőben láthattuk a nagyhatásfokú kapcsolt energiatermelés kritériumait, majd megismerhettük a kapcsolt termelés helyzetét, a korábbi termelési modelleket, az eszközállomány elhasználódását és a működési környezet szigorodó elvárásait.

Felvázolta a jövőbeli integrált energiaközpont modelljét, a hőtárolás fontosságát és bemutatta mitől lehet nagyhatásfokú a kapcsolt energiatermelés, valamint kitért az igényelt környezeti igényekre és a szabályozás feltételekre.
Fontos állítás volt, hogy a kapcsolt termelés számára a csak villamosenergia-rendszer oldalról érvényesített vezérlés nem lesz jó modell, a jövő az un. sector-coupling megoldásokban van. Ebben pedig az egyik megkerülhetetlen kulcselem a hőtárolás lesz. Illetve az ágazatok együttműködése azt jelenti, hogy a kapcsolt termelés és a hőtermelés elektrifikációja nem konkurensek, hanem komplementerek. A kapcsolt termelők a meglévő aggregátori tapasztalatokra támaszkodva a távhőt is felölelő integrátori szerepvállalást ajánlanak fel.

A rendezvény résztvevői - részlet

Varga Nóra
senior energetikai szakértő, MVM Zrt. Termelésfelügyeleti osztály
„Hőtermelés diverzifikációs lehetőségei”

Kezdésként bemutatta az EU távhős dekarbonizációs pályájának hosszútávú - 2050 - időtervét, a hőellátás várható működési környezetének kritériumait, a geotermia, a szennyvízhő, a nukleáris ellátás helyét a hazai távhőellátásban és a lehetőségeket a szektorok összekapcsolásáról.
Tájékozódhattunk a távhőtermelés és különböző technológiák szerepéről a VER működésében, a földgáz várható szerepéről és az ellátásbiztonságról, valamint a kitűzött célok elérésének módjairól. A jövőre készülő termelők számára a fő feladat az alkalmazkodás képességének fejlesztése, a teljes energiarendszer egészén belüli együttműködés lehetőségeinek keresése.

Balog Róbert igazgató
Üzleti és ügyfélkapcsolati *üzletfejlesztési és kivitelezési igazgató,*
Budapesti közművek nonprofit Zrt.
„Rákosrendező fejlesztés energetikai koncepciója”

Bevezetőként felsorolta a pozitív energiájú városrészekre érvényes jellemzőket, a fenntarthatóság alapelveit, a fentartható energiaellátás kritériumait. Ezek figyelembe vételével került kiírásra a városrészre megvalósítandó projektre vonatkozó pályázat.
A rendezvény szakmai tartalmára tekintettel az előadásban az alkalmazott technológiák közül a fűtés-hűtés megoldásokra adott pályázati tervek kerültek előtérbe. Ezek alapján ismerhettük meg, hogy milyen technológiai megoldásokat preferálnak a javaslattevők, majd bemutatásra kerültek felhasználói elvárások, és megfogalmazódott az is, hogy a mik a távhőt illető elvárások. A pályázatok egyik tapasztalataként kirajzolódott, hogy az urbanisztikai, közlekedési szempontok mellett a reális mégis a jövőbe mutató energetikai koncepció. Az előadás kitért arra is, hogy a távhőfelhasználók egy, fenntarthatósági szempontokra érzékenyebb köre kifejezetten igényli a „zöld” távhőt és e téren nagy igény mutatkozik a működő származási garancia rendszerre is.

Dr. Szánthó Zoltán
főmunkatárs, Győr-Szol Zrt.
„Hőszivattyúval üzemelő hibrid hőközpont fejlesztése”

A fejlesztésben érintett távhőrendszer paramétereinek és sajátosságainak ismertetését követően az előadásban bemutatásra kerültek a fejlesztés irányai és az azok alapján megvalósuló projektek. A címben szereplő fejlesztésre vonatkozóan megismerhettük a hibrid hőközpont működésének alapelveit, annak energia- és költségtervét, számított költséget, majd bemutatásra kerültek egy kísérleti hibrid hőközpont üzemállapotai és összegzésre került, hogy a hibrid hőközpont alkalmazása milyen körülmények között realizálhatja előnyös tulajdonságait. A bemutatott gondolatok kapcsán érdemes kiemelni, hogy miközben jelenleg is legnagyobb hangsúlyt a távhőtermelés, primer oldali források fejlesztése kapja, izgalmas és érdemi kutatási lehetőségeket lehet a hőközponti területen is találni.

Trenka Gábor
műszaki igazgató-helyettes, Győr-Szol Zrt
„Üzemen kívüli pakuratároló alkalmazása hőtárolóként”

A győri távhőben mára meghatározóvá vált geotermikus energiahasznosítás további hatékonyságjavítása magától értetődő előnyöket szolgáltatna.
Ebben az egyik lehetséges eszköz az ingadozó fogyasztás a stabil betáplálás „közé ékelt” hőtároló alkalmazása, tekintettel arra a helyi – de nem példa nélküli – adottságra, hogy a termelő telephelyen használaton kívüli pakuratárolók állnak rendelkezésre. Bevezetésként ismertetésre került a címben szereplő tervezett technológiai megoldás megvalósításában érintett távhő ellátó rendszer a hőtermeléskor kezelendő betároló/tárolandó hőmennyiségek időszakos változásának alakulása, a felhasználható hőmennyiségek. Bemutatta a fejlesztéssel várható megtakarításokat, és a technológiai kapcsolások függvényében a megvalósítás folyamán megoldandó kérdések kifejezetten innovatív megoldási irányait is.

Fenyvesiné Oláh Edit
szenior műszaki szakértő, Debreceni Hőszolgáltató Zrt.
„Kölcsey Központ hőszivattyús éllátás tapasztalatai”

Az előadás ismertette az épületkomplexum funkcionális helyiségeit, azok rendeltelését, a működtetésükhöz szükséges műszaki feltételeket, a rendszer technológiai kapcsolódásait.
Bemutatta a működtetés közben felmerülő műszaki probléma-források okait és a gépcsoportok működésének elemzését követő intézkedéseket - az új technológiai kapcsolás kialakítását, hangsúlyozva a rendszerirányítás fontosságát. Az előadás több – talán keveset hangsúlyozott –

tanulsággal szolgált a fűtés elektrifikációját illetően. Az energiamérések szakszerű kialakítása nem csak elszámolási, de üzemirányítási szempontok miatt is rendkívül fontos. Továbbá a hőszivattyúk alkalmazása olyan nem energetikai szempontokat is beemel az értékelésbe, mint a gépek okozta zajterhelés. Az üzemeltetéssel összefüggésben bevezetett tudásbáziséptés már a jövő mesterségesintelligencia-ágensekkel támogatott üzemeltetését készíti elő.

Szabó Álmos Levente
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi egyetem
Gépészmérnöki kar, Energetikai gépek és rendszerek Tanszék
„Szennyvíz alapú hulladékhő hasznosítás a Dél-budai távhőrendszerben”

A nap záró programjaként bemutatásra került a Hőszolgáltatási Szakosztály által elismert Diplomamunka. A diplomatervben a csatornahő primer oldali hőszivattyús hasznosításának lehetőségét vizsgálta úgy, hogy nem csak az energetikai vonatkozású lehetőségeket és eredményeket értékelte, hanem részeletekbe menően kidolgozta a hasznosítási rendszer szükséges elemeinek elhelyezését, az érintett közművekkel való kapcsolatát.

Távhőszakmai szempontból külön említésre méltóan foglakozott a terv azzal, hogy az elképzelt hasznosító mű a hőkörzet hőforrását jelentő Kelenföldi Erőmű összetett forróvíz rendszerén belül hogyan kapcsolódhat legkedvezőbben. A téma időszerűsége, korszerűsége és átgondolt alapos kidolgozása miatt döntött a Szakosztály a díj odaítélése mellett.
Az elismerőoklevelet a szakmai programot követő rendezvényen **Molnár Szabolcs** az Egyesület főtitkára és **Némethi Balázs** szakosztályelnök adta át az ifjú kollégának.

A második napi program ***Laczus Péter szakosztály alelnök*** *levezető elnöklésével* folytatódott.

Dr. Bokor Balázs

egyetemi docens, BME Épületgépészeti és Gépészei eljárástechnikai Tanszék

„Oktatásmódszertani korszerűsítés a távhőszakma utánpótlásnevelése érdekében”

Az előadás a távhő szakma utánpótlásának képzésére, európai társ felsőfokú intézményekkel történő együttműködésre, az oktatási/képzési irányok összehangolására koncentrált. Ezek mellett bemutatta a tananyag moduljait, az oktatási anyag kidolgozás szakmagyakorlók részére szánt kidolgozását és a tanulmányutak helyszíneit. Néhány jelentős hőhasznosítási projekt műszaki tartalmának és eredményeinek bemutatásán túl szólt a hallgatók teljesítményének elismeréséről is.

Dr. Baumann Mihály

egyetemi adjunktus, Pécsi Tudományegyetem, Műszaki és Informatikai Kar

„Napelemes és napkollektoros rendszerek szimulációjának gyakorlati alkalmazása

Az előadás ráirányította a figyelmet arra, hogy a megújuló forrásból, jelesül napenergiából történő energiahasznosítás esetében a tárolás milyen alapvetően határozza meg az elérhető energetikai eredményt. A bemutatott szimulációs eszköz kézhez állóan segíti az épületszintű napenergia-hasznosításnak nem csak a tanúsítási célú értékelését, de a tervezői döntések előkészítését is.

Kiss Gyula Richárd

PhD hallgató, BME Épületgépészeti és Gépészei eljárástechnikai Tanszék

„A hőközponti HMV termelés különböző kapcsolásainak dinamikus szimulációja”

A kutatási projekt céljainak ismertetését követően bemutatásra került a modellezési módszer, és különböző kapcsolási módokat ismertetett a melegvíztermelési módokra.
A különböző változatokat vizsgálva elemzésre kerültek a hőellátó rendszer működési paraméterei, majd megnevezésre került a vizsgált változatok közül a legelőnyösebb megoldás is.
Az előadás is jól mutatta, hogy a hőközponti technológia fejlesztésben is lehet keresni azokat a módosítási változatokat, amelyektől redszerszintű előnyöket várhatunk. A központi HMV termelés hőmérsékletvizsonyait, a primer visszatérő hőmérsélet csökkentésére gyakorolt hatását érdemes tovább kutatni. A bemutatott munka elsősorban a távhőszolgáltató gyakorlati együttműködésben arra keresi a választ, hogy a HMV tárolók kisütési hatékonyságát milyen kapcsolási és irányítási módszerekkel lehet jívítani, és milyen energetikai eredmények érhetők így el.

Eördöghné Dr. Miklós Mária,
docens, PTE MIK Épületgépész- és Létesítménymérnöki Tanszék
„Az ivóvízhigiénia és a z energiahatékonyság összehangolásának kihívásai”

Az előadás végig vezette a hallgatóságot az ivóvízhigiénia komplex szempontrendszerén fókuszban tartva a hatékony védekezési megoldások energiaigényre gyakorolt hatását. Világosan érthetővé tette, hogy az alacsony csíraszámmal mérhető eredményesség és az energetikai hatékonyság együttesen csak átgondolt, gondos tervezés és üzemeltetés mellett várható el. A korábban e témát is érintő a központi HMV-rendszerekkel kapcsolatos gyakorlatok mellé olyan új felvetésekkel találkoztunk, mint a decentralizált átfolyó rendszerű HMV-termelés előnye vagy a fertőtlenítési célú hőmérsékletemelés célját is kiszolgáló lokális mikro-hőszivattyú alkalmazásának ötlete.

Lakatos Tibor
ügyvezető igazgató, Reál-Energo Kft.
„Egy városi geotermikus rendszer pályázati esettanulmánya”

A geotermikus energia hasznosítására benyújtott konkrét pályázat folyamatát mutatta be az előadás - koncentrálva a projekt műszaki jellemzőire, a pályázati kiírás problémáira és a támogató döntésig végig vonultatott megoldásokra.
Megismerhettük a projekt tartalmát, az elkészült változatokat és a megvalósítás menetét. Az előadás bepillantást nyújtott egyes olyan, a termálvízhasznosítást jellemző gyakorlati részlet-kérdések világába is, mint a megfelelő szűrési mód kiválasztása.
Szólt a projekt előkészítés, kidolgozás és a benyújtás folyamán felmerülő megoldandó kérdésekről, azok megoldási irányairól és a pályázatok forrásairól.

Vörös István
távhőellátási igazgató, Széphő Zrt.
„Fejlesztési terv készítésének folyamata és eredményei a székesfehérvári távhőben”

Elsőként áttekintést kaptunk arról a szabályozói környezetről, amelynek keretében a távhőszolgáltatók idén év végéig el kell, hogy készítsék energiahatékonysági fejlesztési terveiket, illetve amely szabályok meghatározzák a terv tartalmi és kapcsolódási kereteit. Megismertük azt az együttműködési struktúrát, amelyben a szolgáltató külső szakértővel és a tulajdonos önkormányzattal közösen dolgozik a terv kidolgozásán. A terv munkaközi állapota alapján azután az előadás vázolta nem csak a székesfehérvári távhő jelenlegi adottságait, hanem a következő 10 éves időszak fejlesztési elképzeléseit és azok forrásigényét is. A fejlesztési terv feltárta a reálisan integrálható megújuló vagy maradékhőforrásokat is, és ennek alapján a biomassza fűtőmű és a szennyvízhő-hasznosítás mellett a települési szilárd hulladék energetikai hasznosításának lehetősége merült még fel. A távhőnek a villamosenergia-rendszeri rugalmasság fejlesztésében is szerepet szánnak villamoskazánok telepítésével.

Bányik Tamás
Wilo Magyarország Kft.
„Energiahatékonysági szivattyúcserék a gyakorlatban”

Az előadás több szempont felől közelítette meg szivattyúk gazdaságos üzemeltetésének elvárásait. Bemutatta a szivattyúk működtetésének költségeit, az energia megtakarítás módját korszerűsítéssel, szivattyú cserével és a működési paraméterekről függően alkalmazott szivattyúcsere program folyamatát. Esetpéldákon keresztül szemléltette a csere-folyamat lépéseit, valamint a szivattyúcserével elérhető energiamegtakarítást a különböző típusú hőközpontokban.

Fehér Krisztián – Szekeres Zsolt
kiemelt partnerkapcsolat tartó, Schneider Electric Zrt:
„Mestersége intelligencia által vezérelt előrejelzés a távhőben”

A távhőrendszerek üzemirányításában nagyon régóta alapvető fontosságú szempont a hőigények előre jelezhetősége. Egy sok egyedi felhasználót kiszolgáló elosztó hálózatban a determinisztikus megközelítés az igények bizonyos fokig valószínűségi jellege miatt eleve mindenképpen korlátos. Ezen a területen ugyanakkor a gépi tanulás, a neurális hálózatok minta-felismerő képessége a pontosság növelését eredményezheti. Erre mutatott gyakorlati példát az előadás, amely kitért a konkrét megoldásnak a távhőhálózat modellezését is felhasználó azon képességére is, hogy a változó felhasználói hőigényekhez igazodó optimális hőmérsékletmenetrendet tud meghatározni. A rendszer képességeinek áttekintő bemutatása után megismerhettük a kecskeméti távhőrendszer irányításába való bevonás tervezett lépéseit is. Az elképzelések szerint a MI-támogatással készített forgatókönyv-elemzések fogják segíteni az operátori döntéseket.

Dr. Cakó Balázs PhD,
tanszékvezető, Pécsi Tudományegyetem MIK
„Neurális hálózat alkalmazása a termikus komfort optimalizálására távhővel ellátott épületekben”

Az előadás egy rendkívül aprólékos komfortelméleti kutatás részleteibe vezette be a közönséget. Egyes épületek esetében a belső tér komfortjának részletei messze túl vannak azon a horizonton, amit pl. a távhőszolgáltató saját működési körén beleül be tud látni. Ugyanakkor a heterogén terek sajátosságai elkerülhetetlenül visszahatnak nem csak a felhasználói komfortra, de az energiafelhasználásra is.

A kutatás azokat a lehetőségeket keresi, amelyekkel egyszerre javítható a komfortérzet és az energiahatékonyság is. A high-tech mérő és adatfeldolgozó rendszer és a legmagasabb szintű tudományos alaposság eddigi eredményei még látszólag messze vannak a távhőszektor gyakorlatától, de jól jelzik, hogy a kielégítendő igények a jövőben finomodni fognak.

ZÁRSZÓ

Némethi Balázs a *Szakosztály elnöke zárszavában* elsősorban azt emelte ki, hogy a konferencia során elhangzott magas színvonalú előadások közös nevezője a távhőrendszerek és általában az energetikai rendszerek komplexitásának várható további növekedése volt. Amiből az következik, hogy nem csak a rendszerszintű gondolkodásra való képesség értékelődik fel, hanem az új megoldásokra való fogékonyság és az innovatív gondolkodás is.
Mindez úgy, hogy a korábbi feladatok, problémák is velünk maradnak, azaz a kezelendő feladatok, a szükséges ismeretek köre egyre bővül. És bár az előadásokból is kihallhatóan a mesterséges intelligencia nem csak, hogy az ajtón kopogtat, de velünk van a szobában, a felkészült szakemberek iránti igény is egyre nagyobb.
Reményét fejezte ki, hogy a Vándorgyűlés hozzájárult e felkészültség elmélyítéséhez.

Felhívta a résztvevők figyelmét arra, hogy *a Szakosztály a következő évben 40.-ik, jubileumi Vándorgyűlését fogja tartani*, amire minden, a távhőszektor szakmai és tudományos kérdése iránt érdeklődőt vár.

VISZONTLÁTÁSRA

a

40. Távhő Vándorgyűlésen

2027. szeptember 14-15.én!

2026. október

Összeállította: Némethi Balázs
Gerda István